

Slovo k povzbuzení na neděli 16. ledna 2022, na 2. neděli v mezidobí – C
Biblická čtení: Iz 62,1-5; Ž 96; 1Kor 12,4-11; Jan 2,1-12

Milé sestry, milí bratři,

svátkem Křtu Páně minulou neděli skončila doba vánoční. Od pondělí tak máme zase **liturgické mezidobí**, které připomíná dobu Kristova veřejného působení, čas mezi jeho křtem a začátkem pašíjí. Na pokračování tak čteme z jednotlivých sepsání evangelia.

Dnes máme před sebou Kristův první zázrak, jak jej popisuje evangelista Jan, «**počátek znamení, která Ježíš učinil**». **Spolu** s ukázáním se Boží slávy na narozeném Ježíši **mudrcům** a otevřením se nebe při Kristově **křtu** je zázrak proměnění vody ve víno na svatbě v Káně Galilejské už od starokřesťanských dob počítán mezi velké **epifanie** („ukázání se“) Boží slávy na začátku Kristova pozemského života a působení. I proto také o něm čteme hned **na první neděli po vánocích**.

Nejde jen o naplnění očekávání, že jedním ze znamení mesiášského času bude **hojnost** dobrého vína, že Bůh si **zasnoubí** svou nevěstu, Boží lid a lidskou duši. Ale jde i o **jedinečnost** dnešního zázraku, který se zjevně od všech ostatních **liší**: Pán Ježíš neuzdravuje nemocné ani nekřísí mrtvé, nevyhání zlé duchy ani neodpouští hříchy, ale „**pouze**“ **proměňuje vodu ve víno na svatební hostině**.

O biblických textech můžeme **rozjímat mnoha způsoby**. Jedním z možných a osvědčených – zvláště jedná-li se o epické texty – je pokusit se do celé situace **vžít**, nechat se biblickým vyprávěním **vtáhnout**, a tak se v Božím slově setkat s Pánem Ježíšem. Například takový svatý Ignác z Loyoly, velký učitel křesťanského života začátku novověku a zakladatel Tovaryšstva, radí, abychom si celou scénérii toho či onoho biblického svědectví představili do nejmenších **detailů**, plasticky si sami sebe představili na místě té či oné biblické postavy, a tak začali **rozjímat**, vnímat, co se v nás Božího začíná dít.

Zkusme si za tímto účelem proto připomenout několik **reálií** k dnešnímu evangeliu. Jsme v Káně Galilejské, jedné z vesnic poblíž Genezaretského jezera. Koná se **židovská svatba** trvající zpravidla celých **sedm dní**. Již zhruba rok **před tím** jí předcházejí **zásnuby**, sepsání manželské smlouvy; od té chvíle byla nevěsta považována za provdanou, i když ještě nezačala s manželem společně žít. Teprve **v den svatby** ženich přichází (anebo je dokonce přinesen) do otcovského domu nevěsty, která tam na něj **čeká** v doprovodu svých přítelkyň, družiček. Následuje **svatební průvod**, kdy si ženich svou nastávající odvádí do domu svého. Tam se koná vlastní **svatba**, tam se **sedm dní** slaví. A to je právě náš případ.

Na svatbu je zpravidla pozváno **mnoho hostů**. Protože Kána leží nedaleko Nazareta, není divu, že na svatbu je pozván i **Ježíš** spolu se svou matkou **Marií**. S nimi přicházejí již i první z Ježíšových **učedníků**, Ondřej, Petr, Filip a Natanael. Hosté na svatbu přicházejí **postupně**, každý zůstane jen **nějakou dobu**. A je na rodinách novomanželů, zvláště na rodině ženicha, aby bylo stále **všeho dost**, aby každý příchozí mohl okusit ze svatební **hojnosti**, ať se dostaví v jakékoli fázi oslav. O zdárný průběh celého svatebního veselí se stará najatý **správce svatby**.

Protože **pohostinnost** byla samozřejmostí, stalo-li se, že došlo během svatebního veselí víno, **hrozila** velká **ostuda**. Svízelnost situace pro ženicha s nevěstou a jejich rodiny je tím pádem **nabíledni**.

Zkusíme-li se do nich aspoň trochu **vžít**, bude nám o to představitelnější **úžas** správce svatby a všech ostatních, kteří najednou **ochutnají dobré víno**, ač byli přesvědčeni, že musí jít o **vodu**. Vždyť před malým okamžikem byli svědky toho, jak **Ježíš** nechal naplnit šest velkých kamenných **džbánů vodou** (dohromady na nějakých 700 litrů, je-li jedno vědro nějakých 30 až 40 litrů). **Dostatek** výtečného **vína** tak především novomanžele **vysvobodí** od hrozící velké **ostudy**; vše, celá slavnost, se jim najednou znovu **rozjasní**. **Správce** dál může s radostí konat svou práci.

Tato dobře **představitelná zkušenost** nenadálé **úlevy, útěchy, radosti** a **štěstí** spojených s lahodnou **chutí** vína je velmi důležitá. Dokonce by se dalo říci, že je nejdůležitějším **momentem** celého zázraku. V něm **jde** totiž **o víc** než jen o laskavou pomoc svatebčanům v jejich nouzi, o víc než jen o předznamenání, předobraz, předchuť svatební mesiánské hostiny. Jde o jakýsi **obraz zkušenosti víry**. O **vzor a prototyp** toho, co v člověku má činit a jak funguje **zázrak víry**, jak ji může a je pozván **prožít**.

Víra v Boha, respektive její **zkušenost** není totiž nepodobná (nenadálému) vnitřnímu **štěstí**, které zalije duši, štěstí, které přijde, jakoby ani člověk nevěděl jak. Jako nová lahodná **chuť**, kterou si sám **nezpůsobil**, kterou **dostal**, jako radost, která vzniká jakoby sama, ze vztahu s milujícím Bohem. Ne nadarmo svatý Ignác tuto autentickou zkušenost křesťanské víry popisuje jako *consolatio sine causa*, „útěcha bez příčiny“, myšleno bez příčiny, kterou by si člověk navodil nějak sám, anebo by byla nějak snadno přirozeně vysvětlitelná.

Díky prožitku vnitřního štěstí a vnitřní úlevy, **že Bůh je**, když dokázal z ničeho nic („z vody“) prosvětlit náš život, může člověk pak **i vše ostatní** v životě vnímat **radostněji, veseleji**. Může mít více **síly** nést to těžké a bolavé, co život s sebou přináší, a zároveň sílu aspoň trochu radosti **předávat** dál, dělit se o ni.

Je proto užitečné si třeba občas i **vzpomenout** na všechny chvíle radosti a štěstí, které jsme kdy – klidně i od dětství, třeba od okamžiku prvního svatého přijímání – ve vztahu s Pánem Bohem, s Pánem Ježíšem **prožili**. Pokud jsme si je sami **nevyrobili**, pokud jsme si je sami **nenavozovali**, pokud byly spojeny se vztahem k Bohu, můžeme doufat v jejich **autenticitu** a považovat je za **«první znamení, která Ježíš učinil»** a **stále činí** v našem životě. Abychom v něj – podobně jako jeho učedníci – **uvěřili a věřili**.

A ještě něco důležitého nám dnešní zázrak – zvláště čtený v souvislosti s dnešním druhým čtením ze dvanácté kapitoly Prvního listu Korintským rozjímající o různých darech Božího Ducha v prospěch druhých, v prospěch společenství – (ještě něco důležitého) nám dnešní zázrak **připomíná**. Jestliže útěchu, úlevu a radost dal Pán Ježíš svatebčanům jako první znamení svého Božství, jako **epifanii** své Boží slávy, pak proto, že věděl, že **útěchu a radost k životu** (s Bohem) **potřebujeme** a že ji potřebují **i lidé kolem nás**. Že potřebujeme mít **chuť žít** a že stejnou potřebu mají i ostatní lidé

Doposavad jsme si sami sebe v dnešním evangelijním příběhu představovali **na místě správce svatby či učedníků a svatebčanů**, kteří ochutnali vodu zázračně proměněnou v dobré víno. V nich je určitě naše místo. Oni ale nejen sami ochutnali, ale také na dobré víno **ukázali** i jiným, anebo jim je **dali napít**. Už to je metafora dělení se o radost.

Když navíc si sami sebe aspoň nepatrně (a samozřejmě nehodně) představíme **na místě Ježíšově**, můžeme v dnešním zázraku číst své krásné poslání **zkusit** aspoň nějak **pomoci** lidem kolem sebe, aby jim život **zachtunal**, pokusit se nějak **proměnit** jejich vodu na víno, žít tak, abychom celou svou existencí pomáhali **k dobré chuti života svých bratří a sester**, abychom jim život neztrpčovali ale opravdu ochutnali, zlahodnili. S Boží Kristovou pomocí.

Milé sestry, milí bratří, i chutí, vnitřní chutí a z ní plynoucí větší chuti žít **zakoušíme** existenci a blízkost **Boha**. Každé **rozdělení se** o dobré víno, o vpravdě křesťanskou chuť žít, každé naše nepatrné **proměnění** vody ve víno, ochucení něčeho zdánlivě lidsky obyčejného pomáhá nám i našim bratřím a sestrám. Je dobré na to vše **pamatovat...**